

A Duna Menti Könyvtár

A révkomáromi Duna Menti Könyvtár „örökös”, illetve kezelője a valamikori Vármegyei Könyvtár állományának.

Ezt a könyvtárat *Kultsár István* hírlapkiadó, színházigazgató, az MTA létrehozásának egyik kezdeményezője alapította, aki egyébiránt révkomáromi születésű volt. Végrendeletében; 1827-ben, négyezer kötetes könyvtárát a vármegyére hagyományozta. Egyik feltétele az volt, hogy az általa alapított vármegyei könyvtár a francia és az angol minta szerint, közkönyvtárként működjön.

Az intézmény 1831 júliusában megnyitotta „kapuit”, de rövid időn belül beszüntették a rendszeres kölcsönzést. Az állományt a vármegye házában helyezték el, ahol felváltva vagy a folyosón, vagy a levéltárban helyezték el az állományt. Ritkán volt lehetőség a kölcsönzésre is.

Kultsár halála után özvegye még további ezer kötetet ajándékozott a vármegyének.

Annak ellenére, hogy a vármegye csak alacsonyabb összegekkel tudta támogatni a könyvtár bővítését, az állomány fokozatosan növekedett. *Id. Szinnyi József*, a bibliográfus, aki szintén Komárom város szülőtte volt, már pesti működése alatt közel hétezer kötettel bővítette az állományt. Több jelentősebb komáromi család is ajánlkozott irodalmat a vármegyei gyűjteménynek.

A XIX. és XX. század fordulóján egyletek szüntek meg, könyvtáraik szintén beleolvadtak a könyvtár állományába, de ez történt a városi könyvtár esetében is.

A viharos XX. századi történelem, főleg a világháborúk körüli időszakban, mozgalmassá tette a gyűjtemény életét is. 1913-ban, amikor felépült a Kultúrpalota épülete (jelenleg a Magyar Kultúra és Duna Mente Múzeum központi épülete), itt találta meg végleges helyét a könyvtár. Főként a második világháború alatt és után, a különböző költöztetések folyamán maga a gyűjtemény is károsodott. Kezelésének végleges megoldására az 1970-es években nyílt meg a lehetőség, amikor állami vagyongként könyvtárunkhoz került. Jelenleg közel negyvenezer könyvtári egységet tartalmaz, és to-

vábbra is a volt Kultúrpalota épületében van. A gyűjteményben közel háromszáz XVI–XVII. századi kiadvány található.

Az állomány feldolgozottsága alapszintű, mivel a XX. század eleji, illetve a könyvtárunk volt alkalmazottai által készített katalógusok nyújtanak segítséget a visszakeresésben.

Az elmúlt években megkezdődtek az állomány teljes feltárásának munkálatai. Elkészült egy tervezet, amely az állomány fokozatos restaurálásával foglalkozik. 2001-ben a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával sikerült több könyvet rendbe hozatni, köztük a Grazban 1610-ben nyomtatott, *Az fejedelmek oraiának második könyve...* címűt, amelyben egy korabeli kézírásos bejegyzés is van. A könyvek mellett a fragmentumaikat is restaurálták, az átkötéshez használt manuscriptumokat, a lenyomatott virágokat stb. Februárban kiállításon mutatja be könyvtárunk a restaurált könyveket, a fragmentumokkal és a fotódokumentációval együtt, ezzel is felhívjuk a figyelmet az elvégzett munkára, illetve az értékes gyűjteményre.

Végül, s nem utolsósorban, itt szeretnék megköszönni a tatabányai József Attila Megyei Könyvtár segítségét, és a két restaurátor, *Eva Gáliková* és *Monika Borkowska* munkáját.

Reméljük, hogy alapítványok segítségével tovább folytathatjuk a megkezdett munkát.

Zsok Gizella

Az első magánkönyvtár Érsekújvárott

A könyveket, mint az emberi szellem alkotásának hordozóit, mindig is nagyon szerettem. Már kicsi gyermekkoromban rájöttem az olvasás ízére. Amikor édesanyám rajtakapott, hogy titokban már megint olvasok, sokszor mondta, olvasásból megélni nem lehet.

Sokáig magam sem tudtam, hogy milyen pályát is válasszak. Semmilyen különleges tehetségem nincs. Mikor gimnáziumi osztályfőnököm a könyvtárosi iskolát ajánlotta, nagyon testre szabott pályára irányított.

A mai napig a könyvtárosság a meghatározója életemnek. Harmincöt évig gyakoroltam ezt a hivatást egy szlovákiai kisváros, Érsekújvár Járasi Könyvtárában. Az olvasószolgálat volt a szakterületem, azon belül a fiókkönyvtárak beindítása, működtetése.

Mikor eljött a nyugdíjaztatásom ideje, nagyon fájt szívvel gondoltam arra, hogy lassan be kell fejeznem könyvtári ügyködésemet. Nehezen tudtam elképzelni további életem úgy, hogy csak a napi házimunkának éljek. Gyermekeim már nagyok, elkerültek hazulról, férjem dolgozik. Vannak ugyan kedvteléseim, de ezek nem elégítik ki az igényeimet. Az igazat megvallva, félttem a bezártságtól és nagyon sajnáltam, hogy ott kell hagynom azokat a lehetőségeket, amelyeket egy könyvtár nyújt az embernek. Szerintem egy könyvtár olyan, mint egy óriási teli kosár, amiben csupa kincs van, és ha az ember turkál benne, mindig azt veheti ki belőle, amihez kedve van. Hát ezt a kincses kosarat sajnáltam elhagyni és felcserélni az otthoni kisebbre, mármint a saját könyvtárunkra.

Mikor erről a férjemmel beszélgettünk, azt találta mondani, hogy ha csak ez hiányzik majd nekem, csinál ő nekem könyvtárat, hogy legyen hová járnom nyugdíjas éveimben is. Tudja, hogy rossz az elégedetlen asszony a háznál. Akkor megmosolyogtam, de rövid időn belül ő a tettek mezejére lépett. Tanárember lévén, aki helytörténettel is foglalkozik, sokszor találkozott munkája során olyan idős emberekkel, akik nehezen viselik el, hogy nem tudják, haláluk után mi lesz kedvenc könyveik sorsa. Sajnos nem ritkaság, hogy örökös nem lévén a könyvek a szemétkerülnek, de az is előfordul, hogy az örökösök nem tudnak már magyarul olvasni sem.

Ez adta az ötletet férjemnek, hogy létrehozon nekem egy magánkönyvtárat, ahol kölcsönözgethetem akár saját könyveinket, akár az ajándékba kapottakat.

Az ötlet megvolt, már csak a megvalósításhoz kellett hozzáfogni. Városunk forgalmas helyein és a helyi lapban felhívást intéztünk az olvasókhöz, hogy akinek van felesleges könyve, ajándékozza nekünk egy magánkönyvtár megalapozásához.

Rezsiköltségeinket a helyiséget bérbeadó egyház állja, azzal a feltétellel, hogy a könyvtár az ő tulajdonukba megy át, ha már mi nem tudjuk működtetni. Időközben néhány pályázatot is

nyertünk, igaz csekély összegeket, de a rendezvényeink költségét fedezték.

A munkánkért javadalmazás nem jár, de a legnagyobb ajándék olvasóink elégedettsége, no meg az, hogy egy nyugdíjas könyvtárosnak nem kellett visszavonulnia a nagy „kincseskosár” mellől.

Boldogságomat egyedül az árnyékolja be, hogy nap mint nap hallom az olvasóktól, kevés a mai irodalom, az új könyv, nincs rá pénze az egyéneknek, de a könyvtárnak sem. Könyvvásárlásra pénz a pályázatokon sem lehet nyerni. A kiadóinkhoz is fordultam az év elején személyes levéllel, hogy esetleg felesleges példánnyal támogassák könyvtárunkat, de sajnos még válasza sem méltattak. A dupla példányok értékesítésével tudunk pár koronára szert tenni, de ez nagyon kicsi összeg ahhoz, hogy új könyvet vásárolhassunk belőle.

Lassan a helyiségünket is kinőttük, bár kaptunk raktárat és ígéretet is a bővítésre. Reméljük, ez a tervünk is megvalósul. Megnyugtató, hogy ezek a könyvek nem a szemétkerültek, és továbbra is az olvasókat szolgálják.

Könyvtárunkban nagyon sokrétű az irodalom összetétele. Megtalálhatók itt a régi imakönyvtől kezdve a háború előtti újságokon keresztül még Sztálin beszédei is – hanglemezen, mert abból is van néhány.

Hogy könnyebb legyen ennyi könyv között eligazodni, számítógépbe is beírom az állományt, a programot a fiam írta. Jelenleg készül a kölcsönzéshez is egy program.

A könyvek témák és nyelv szerint vannak a polcokon. Számítógépben visszakereshetők a szerző, a cím és a témacsoport szerint. Itt még sok a kívánnivaló, de ezt a részét a könyvtároskodásnak én is csak most tanulom.

Önálló weboldalunk is van, ezt igyekszünk aktualizálni. Címünk: www.kalaka.host.sk

Biblioteka Kalaka Magánkönyvtár, Štúra Sándor, Nábrevná 79, 94057, tel. 0903 367233, e-mail: kalaka@host.sk

Üdvözöljük Önt, kérem válasszon kínálatunkból:

Pár szót Könyvtárunkról

Nyitvatartás

Kölcsönzési szabályzat

Könyvek listája